

EXPUNERE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul actului normativ

Proiect de lege privind modificarea și completarea Legii educației naționale nr.1/2011

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii prezentului act normativ

1. Descrierea situației actuale

La sfârșitul anului 2021, conform statisticilor publicate de către Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, în România sunt 78.190 de copii cu dizabilități. Dintre aceștia, 45.272 se încadrează la gradul de handicap grav, 10.745 – sever, 20.041 – mediu, în timp ce 2.132 au un grad de handicap minor. În Legea 448/2006, republicată, privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, secțiunea a II-a Educație, în articolele 16, 18 și 19 sunt precizate următoarele:

- Copiii și tinerii cu handicap și/sau cu cerințe educative speciale, integrați în învățământul de masă, beneficiază de suport educațional prin cadre didactice de sprijin și itinerante, de la caz la caz.
- În cadrul procesului de învățământ, indiferent de nivelul acestuia, persoanele cu handicap au dreptul la:
 - a) servicii educaționale de sprijin;
 - b) dotarea cu echipament tehnic adaptat cerințelor educaționale ale persoanei cu handicap, inclusiv aplicații informatice sau dispozitive pentru transformarea textului scris/vorbit în forme alternative de comunicare vizuală, auditivă, augmentativă, după caz;
 - c) adaptarea mobilierului din sălile de curs;
 - d) manuale școlare și cursuri în format accesibil pentru elevii și studenții cu deficiențe de vedere;
 - e) utilizarea echipamentelor și softurilor asistive în susținerea examenelor de orice tip și nivel.
- În vederea asigurării accesului persoanelor cu handicap în unitățile și instituțiile de învățământ, autoritățile publice au obligația să ia următoarele măsuri specifice:
 - a) să promoveze și să garanteze accesul la educație și formare profesională al persoanelor cu handicap;
 - b) să asigure accesul la formele de educație permanentă, adaptându-le nevoilor educaționale ale persoanelor cu handicap;

ROMANIA

- c) să sprijine cooperarea dintre unitățile de învățământ special sau de masă cu familia și comunitatea, în vederea asigurării unei oferte educaționale care răspunde nevoilor individuale ale persoanelor cu handicap;
- d) să asigure pregătirea cadrelor didactice în vederea adaptării practicilor educaționale pentru elevii cu handicap din grupe sau clase de învățământ obișnuit;
- e) să asigure servicii educaționale de sprijin pentru persoanele cu handicap și familiile acestora, prin specialiști în domeniul psihopedagogiei speciale;
- f) să asigure accesul în unitățile și instituțiile de învățământ.

În Legea educației naționale nr. 1/2011, secțiunea a 13-a - Învățământul special și special integrat se regăsesc următoarele articole:

Art. 49.

- (1) Învățământul special se organizează, după caz, în unități de învățământ special și în unități de învățământ de masă.
- (2) Învățământul special integrat se poate organiza în clase speciale și individual sau în grupe integrate în clase de masă. Efectivele formațiunilor de studiu din învățământul special și special integrat sunt stabilite de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în funcție de tipul și gradul deficienței.
- (3) Conținuturile învățământului special și special integrat, demersurile didactice, precum și pregătirea și formarea personalului care își desfășoară activitatea în domeniul educației copiilor cu cerințe educaționale speciale sunt stabilite prin metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.
- (4) Durata școlarizării copiilor cu cerințe educaționale speciale poate fi mai mare decât cea precizată prin prezenta lege și se stabilește, în funcție de gradul și tipul dizabilității, prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

Art. 50.

- (1) Evaluarea, asistența psihoeducațională, orientarea școlară și orientarea profesională a copiilor, a elevilor și a tinerilor cu cerințe educaționale speciale se realizează de către centrele județene de resurse și de asistență educațională, denumite în continuare CJRAE, respectiv de Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională, denumit în continuare CMBRAE, prin serviciile de evaluare și de orientare școlară și profesională, pe baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, acordându-se prioritate integrării în învățământul de masă. CJRAE cuprind și centrele logopedice interșcolare.
- (2) Stabilirea gradului de deficiență al elevilor cu cerințe educaționale speciale se realizează de către comisiile din cadrul CJRAE/CMBRAE, în colaborare cu comisiile pentru protecția copilului din cadrul direcțiilor generale județene/a municipiului București de asistență socială și protecția copilului.

(3) Diagnosticarea abuzivă a copiilor pe criterii de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, apartenență la o categorie defavorizată, precum și de orice alt criteriu, fapt ce determină includerea lor în clase cu cerințe educaționale speciale, se sancționează.

(4) Obținerea unei calificări de către elevii/tinerii cu cerințe educaționale speciale se face în unități de învățământ special și de masă, cu consultarea factorilor locali interesați.

(5) Elevii și tinerii cu cerințe educaționale speciale pot dobândi calificări profesionale corespunzătoare tipului și gradului de deficiență.

Art. 51. -

(1) Copiii, elevii și tinerii cu cerințe educaționale speciale, integrați în învățământul de masă, beneficiază de suport educațional prin cadre didactice de sprijin și itinerante, de la caz la caz. Organizarea serviciilor de sprijin educațional se face de către CJRAE/CMBRAE și se reglementează prin metodologii specifice elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(2) Copiii și tinerii cu cerințe educaționale speciale, școlarizați în unitățile de învățământ special sau de masă, inclusiv cei școlarizați în alt județ decât cel de domiciliu, beneficiază de asistență socială constând în asigurarea alocației zilnice de hrană, a rechizitelor școlare, a cazarmamentului, a îmbrăcăminte și a încălțăminte în cuantum egal cu cel pentru copiii aflați în sistemul de protecție a copilului, precum și de găzduire gratuită în internate sau centrele de asistare pentru copiii cu cerințe educaționale speciale din cadrul direcțiilor generale județene/a municipiului București de asistență socială și protecția copilului.

Art. 52. -

(1) Pentru copiii, elevii și tinerii cu boli cronice sau cu boli care necesită perioade de spitalizare mai mari de 4 săptămâni se organizează, după caz, grupe sau clase în cadrul unității sanitare în care aceștia sunt internați.

(2) Pentru copiii, elevii și tinerii care, din motive medicale sau din cauza unei dizabilități, sunt nedeplasabili, se organizează școlarizare la domiciliu, pe o perioadă determinată.

(3) Școlarizarea la domiciliu, respectiv înființarea de clase sau de grupe în spitale se fac de către inspectoratul școlar, la propunerea CJRAE/CMBRAE, conform unei metodologii-cadru elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(4) Unitățile de învățământ special pot beneficia de sprijinul instituțiilor de protecție socială, al altor organisme private autorizate, al persoanelor fizice sau juridice din țară și din străinătate, pentru stimulare, compensare și pentru reducerea gradului de dizabilitate.

Art. 53. -

Învățământul special dispune de planuri de învățământ, de programe școlare, de programe de asistență psihopedagogică, de manuale și de metodologii didactice alternative, adaptate tipului și gradului de dizabilitate și aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Art. 54. -

(1) În funcție de evoluția copilului se pot face propuneri de reorientare dinspre școala specială spre școala de masă și invers.

(2) Propunerea de reorientare se face de către cadrul didactic care a lucrat cu copilul în cauză sau de către părinții copilului/tutorele legal instituit și de către psihologul școlar. Decizia de reorientare se ia de către comisia de expertiză din cadrul CJRAE/CMBRAE, cu acordul familiei sau al susținătorului legal.

Totodată, în Convenția pentru drepturile persoanelor cu dizabilități, în articolul 24 denumit Educația, sunt prezentate următoarele obligativități ale statelor părți:

- a) persoanele cu dizabilități nu sunt excluse din sistemul educațional pe criterii de dizabilitate, iar copiii cu dizabilități nu sunt excluși din învățământul primar gratuit și obligatoriu sau din învățământul secundar din cauza dizabilității;
- b) persoanele cu dizabilități au acces la învățământ primar incluziv, de calitate și gratuit și la învățământ secundar, în condiții de egalitate cu ceilalți, în comunitățile în care trăiesc;
- c) se asigură adaptarea rezonabilă a condițiilor la nevoile individuale;
- d) persoanele cu dizabilități primesc sprijinul necesar, în cadrul sistemului educațional, pentru a li se facilita o educație efectivă;
- e) se iau măsuri eficiente de sprijin individualizat în amenajarea mediului care să maximizeze progresul școlar și socializarea în conformitate cu obiectivul de integrare deplină.

De asemenea, tot în cadrul Convenției pentru drepturile persoanelor cu dizabilități sunt menționate următoarele măsuri, prin care statele părți pot asigura persoanelor cu dizabilități posibilitatea de a-și dezvolta competențe care să le faciliteze participarea deplină și egală la procesul de învățământ și ca membri ai comunității:

- a) facilitarea învățării caracterelor Braille, a sistemelor alternative de scriere, a mijloacelor augmentative și alternative, a mijloacelor și formelor de comunicare și orientare și a aptitudinilor de mobilitate, precum și facilitarea sprijinului și îndrumării între persoanele cu aceleași probleme;
- b) facilitarea învățării limbajului mimico-gestual și promovarea identității lingvistice a persoanelor cu deficiențe de auz;
- c) asigurarea educației persoanelor și mai ales a copiilor, care sunt nevăzători, surzi sau cu surdo-cecitate, prin cele mai adecvate și individualizate limbaje, căi și modalități, precum și în medii care să le favorizeze o maximă dezvoltare școlară și socială.

În acest sens, pentru a sprijini exercitarea acestui drept, se vor angaja profesori, inclusiv profesori cu dizabilități, calificați în limbajul mimico-gestual și/sau Braille sau

ROMANIA

se va lua în calcul formarea profesioniștilor și a personalului care lucrează la toate nivelurile educaționale.

La nivel european, un exemplu de bune practici este Italia, acolo unde educația incluzivă a copiilor cu dizabilități este susținută prin lege și implementată în toată țara. Aceștia au parte de programe educaționale adaptate și profesori specializați, iar școlile sunt dotate cu dispozitive tehnice speciale. Mai puțin de 1% din totalul copiilor cu nevoi speciale sunt educați într-un cadru separat. În comparație cu România, Italia are aproximativ 63.000 de profesori specializați și implicați în procesele de incluziune și aproximativ 139.000 de elevi cu dizabilități care frecventează școli normale.

2. Schimbări preconizate

Prezentul act normativ vine ca o completare a Legii educației naționale nr.1/2011 și propune să sprijine procesul de integrare a copiilor cu dizabilități. În acest sens, școlile pentru copiii cu nevoi speciale vor avea atribuții noi, și anume vor oferi suport și consultanță pentru învățământul de masă precum și toate resursele necesare (documente în formate accesibile, dispozitive tehnice speciale, cursuri, activități educative, terapii specifice, etc.) și vor deveni hub-uri de resurse și cunoștințe pentru școlile de masă.

3. Alte informații

Nu sunt.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al prezentului act normativ

1. Impact macro-economic

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

2². Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Impact social

Prezentul act normativ contribuie la incluziunea socială a copiilor cu dizabilități, la

ROMANIA

înțelegerea și îndeplinirea nevoilor lor, pentru a le facilita accesul la educație.

5. Impact asupra mediului

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

6. Alte informații

Nu sunt.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Prezentul act normativ nu are impact asupra bugetului general consolidat.

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						

i. cheltuieli de personal	
ii. bunuri și servicii	
3. Impact financiar, plus/minus, din care:	
a) buget de stat	
b) bugete locale	
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	
7. Alte informații	
Nu sunt.	
<i>Secțiunea a 5-a</i>	
<i>Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare</i>	
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului act normativ (acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a prezentului act normativ):	
a) acte normative care se modifică sau se abrogă ca urmare a intrării în vigoare a prezentului act normativ;	
b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții;	
Nu se abrogă niciun act normativ. Considerăm că va fi nevoie de legislație subsidiară pentru implementarea noilor atribuții ale școlilor pentru copii cu nevoi speciale.	
1^a. Compatibilitatea prezentului act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	
Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.	
2. Conformitatea prezentului act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	
Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.	

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente.

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

7. Alte informații

Nu sunt.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Prezentul act normativ s-a realizat prin consultarea cu reprezentanți ai societății civile ca urmare a mesei rotunde care a avut loc online, în data de 01.07.2021, organizată de biroul parlamentar al deputatului Alin-Gabriel Apostol. Proiectul a fost prezentat și dezbătut în data de 24.09.2021 cu Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții, precum și cu Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități în data de 27.04.2022, acolo unde a avut parte de un aviz favorabil.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul prezentului act normativ

Consultarea prezentului act normativ a avut loc cu reprezentanți ai societății civile ce au ca preocupări promovarea intereselor și a drepturilor persoanelor și copiilor cu dizabilități și incluziunea lor socială.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Prezentul act normativ nu se referă la acest lucru.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente.

Prezentul act normativ nu se referă la acest lucru.

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

6. Alte informații

Nu sunt.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea prezentului act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării prezentului act normativ

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

3. Alte informații

Nu sunt.

Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ se vor realiza prin extinderea competențelor și atribuțiilor instituțiilor existente, fără a fi necesară înființarea unor organisme noi.

2. Alte informații

Nu sunt.

Față de cele prezentate, propunem spre dezbatere și adoptare prezenta propunere legislativă privind modificarea și completarea Legii educației naționale nr.1/2011.

6. Alte informatii Nu sunt.
<i>Secțiunea a 7-a</i> <i>Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea prezentului act normativ</i>
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării prezentului act normativ
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice
3. Alte informații Nu sunt.
<i>Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare</i>
1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ se vor realiza prin extinderea competențelor și atribuțiilor instituțiilor existente, fără a fi necesară înființarea unor organisme noi.
2. Alte informații Nu sunt.

Față de cele prezentate, propunem spre dezbateră și adoptare prezenta propunere legislativă privind modificarea și completarea Legii educației naționale nr.1/2011.

În numele inițiatorilor,

Dep. Alin-Gabriel Apostol

Dep. Ioan Cupșa

Dep. Oana-Consuela Florescu

~~Dep. Odón Szabo~~

ROMANIA

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătură
1	SEIBER CRISTIAN GABRIEL	USR	
2	CRISTIAN BRIAX	USR	
3	PANAIT RADU	USR	
4	Ion ȘTEFAN	USR	
5	Lăzăroș Ion Marian	USR	
6	Jolosiu Benjamin	USR	
7	Simionu Mugur	USR	
8	GABBERA OANA	USR	
9	Gheba Daniel Sorin	USR	
10	NASOI CLAUDIU	USR	
11	PRUNA CRISTINA	USR	
11	Butoiu Iulian	USR	
	Diana Stoica	USR PLUS	
	DIANA BUTOLIANU	USR	
	EUGEN TERENCE	USR	
	GIURGIU ADRIAN	USR	